

Protestantse Kerk

bij *Open Deur* nummer 5, mei 2016

Aanwijzing voor de gespreksleider

Een van de onderstaande vragen gaat over een scène uit de film 'As it is in Heaven'. Kijk of het lukt om deze scène te laten zien aan uw gespreksgroep, bijvoorbeeld met een tablet of laptop.

In gesprek over: Laat je stem horen!

De stem: een heel persoonlijk en uniek instrument om contact met anderen te maken. Ieders stem heeft een eigen timbre, een eigen klank. Onze stem is zo vanzelfsprekend dat we ons er vaak amper bewust van zijn – tot ze het begeeft. Je kunt je stem als instrument gebruiken, bijvoorbeeld door te zingen. Je kunt andere stemmen horen, misschien ook wel de stem van God? We gaan er samen over in gesprek.

Inleiding

De stem. Ze lijkt zo vanzelfsprekend. Vanaf onze vroegste uren gebruiken we onze stem al om een boodschap over te brengen.

- Herinnert u zich de eerste keer dat u iemands stem hoorde? Bijvoorbeeld van uw kinderen of van een geliefde? Zo ja, hoe was dat?
- Zeggen anderen wel eens iets over uw stem? Zo ja: wat?
- Wat vindt u van uw eigen stem? Mooi of minder mooi? Waarom?

De stem is een belangrijk instrument in het maken van contact met anderen. We spreken er iemand mee aan, we spreken er iemand mee toe, we 'verheffen onze stem', we roepen.... En ga zo maar door. Maar wat als je je stem (ineens) niet meer kunt gebruiken?

- Bent u uw stem wel eens kwijt geweest? Zo ja: hoe was dat voor u?
- Heeft u wel eens contact (gehad) met iemand die niet spreken kan? Op welke manier communiceerde u met hem of haar?

Probeer het eens uit: communiceren zonder stemgeluid. Probeer (bijvoorbeeld in groepjes van twee) elkaar zonder geluid te maken een van de volgende boodschappen over te brengen:

- Hallo! Wat leuk om je te zien!
- Nee, het gaat niet zo goed met me.
- Ik zou graag tien euro van je willen lenen.
- Ik ben net met vakantie geweest.

Bespreek (!) vervolgens met elkaar wat u makkelijk vond aan deze oefening en wat moeilijk.

De stem als instrument

Onze stem kan ook als instrument gebruikt worden. Sommige mensen verdienen er zelfs als zanger(es) hun brood mee. Zingen – sommige mensen vinden het heerlijk, anderen hebben er juist een hekel aan.

- Houdt u van zingen? Zo nee, kunt u vertellen waarom? Zo ja: wat maakt dat u zingen fijn vindt?
- Heeft u ervaring met 'samen zingen' in een koor of samenkomst? Welk effect heeft samen zingen op u? Vindt u het fijner dan alleen zingen? Waarom?

Op pag. 6 staat een foto die afkomstig is uit de film 'As it is in Heaven'. Deze film gaat over een beroemde dirigent die leiding gaat geven aan een dorpskoor. In het koor doen allerlei verschillende bewoners uit het dorp mee: de winkelier, een verstandelijk beperkte jongen, de vrouw van de dominee, en ook Gabriella – zij en haar kinderen worden door haar man mishandeld.

Het samen zingen heeft een bijzonder effect op deze groep dorpsgenoten. Bekijk met elkaar het volgende fragment uit de film, getiteld 'Gabriella's lied'. Hier zingt het koor voor het eerst voor 'eigen publiek': <https://www.youtube.com/watch?v=JNG5RYGHtX4>

- Welke indruk maakt dit lied op u?
- Neemt u iets waar bij de zangers? Zo ja: wat?

Praten met God

Berthilde van der Zwaag schrijft op pag. 4 over 'stemmen horen'. Soms schamen mensen zich ervoor om te vertellen dat zij een stem hebben gehoord, maar Berthilde maakt duidelijk dat het helemaal niet zo vreemd is. Op bepaalde punten in het leven kunnen stemmen helpen om de juiste richting in te slaan.

- Heeft u zelf ook wel eens een stem gehoord? Zo ja, wilt u daar iets over delen?

In de Bijbel is er ook met regelmaat sprake van dat iemand een stem hoort. Denk bijvoorbeeld aan Adam en Eva in de hof van Eden, of aan Abraham die hoort dat hij weg moet trekken uit zijn land. Ook Samuel hoort een stem. Hij is nog jong als hij dienst gaat doen in het heiligdom van God in Silo, bij de priester Eli.

Lees met elkaar het volgende gedeelte uit 1 Samuel 3:

De jonge Samuel diende de HEER, onder de hoede van Eli. Er klonken in die tijd zelden woorden van de HEER en er braken geen visioenen door. Op zekere nacht lag Eli op zijn slaapplaats. Zijn ogen waren dof geworden, hij kon bijna niet meer zien. Samuel lag te slapen in het heiligdom van de HEER, bij de ark van God. De godslamp was bijna uitgedoofd. Toen riep de HEER Samuel. 'Ja,' antwoordde Samuel. Hij liep snel naar Eli toe en zei: 'Hier ben ik. U hebt me toch geroepen?' Maar Eli antwoordde: 'Ik heb je niet geroepen. Ga maar slapen.' Toen Samuel weer lag te slapen, riep de HEER hem opnieuw. Samuel stond op, ging naar Eli en zei: 'Hier ben ik. U hebt me toch geroepen?' Maar Eli antwoordde: 'Ik heb je niet geroepen, mijn jongen. Ga maar weer slapen.' Samuel had de HEER nog niet leren kennen, want de HEER had zich niet eerder aan hem bekendgemaakt door het woord tot hem te richten. Opnieuw riep de HEER Samuel, voor de derde keer. Samuel stond op, ging naar Eli en zei: 'Hier ben ik. U hebt me toch geroepen?' Toen

begreep Eli dat het de HEER was die de jongen riep. Hij zei tegen Samuel: 'Ga maar weer slapen. Wanneer je wordt geroepen, moet je antwoorden: "Spreek, HEER, uw dienaar luistert.'" Samuel legde zich weer te slapen, en de HEER kwam bij hem staan en riep net als de voorgaande keren: 'Samuel! Samuel!' En Samuel antwoordde: 'Spreek, uw dienaar luistert.' Toen vertelde de HEER aan Samuel alles wat er in de nabije toekomst zou gebeuren in Israël en met de priester Eli en zijn zonen.

- Zijn er dingen die u opvallen in deze tekst? Deel dit met elkaar.
- Welke rol speelt 'de stem' in deze tekst? En welke rol spelen de oren?
- Soms moet iets je meerdere keren gezegd worden voordat je het ook echt 'hoort'. Kent u daar voorbeelden van uit uw eigen leven?
- Heeft u wel eens de stem van God gehoord? Hoe was dat/ hoe klonk dat?

Pinksteren

Willem Marie Speelman schrijft op pag. 10 over Pinksteren: het feest waarop we de komst van de heilige Geest vieren: 'Bij Pinksteren is de taalbarrière opgeheven.'

- Hoe beleeft u het Pinksterfeest?
- Merkt u nu ook nog dat de Geest helpt bij het opheffen van taalbarrières? Zo ja, op welke manier?

Ter afsluiting

Een gespreksmoment over de stem afsluiten.... Dat kan eigenlijk maar op één manier: zingend. Kies met elkaar tot besluit van uw gesprek een mooi lied uit dat u graag zingt, en laat uw stem horen!

Annemarie Roding, predikant binnen de Protestantse Kerk in Nederland en geestelijk verzorger bij Careyn